

Fintech-yritykset tuovat markkinoille uudenlaisia rahoituspalveluita

2.12.2015 07:30 • BLOGI •

KIRJOITTAJA

Mervi Toivanen

Vanhempi ekonomisti

Teknologian kehitys, digitalisaatio sekä kuluttajakäyttäytymisen ja markkinoiden muutokset ovat luoneet pohjaa uusien yritysten esiinmarssille rahoitussektorilla. Nämä niin kutsutut finanssiteknologiayritykset eli fintech-yritykset hyödyntävät tietotekniikkaa ja teknologisia innovaatioita tarjotessaan finanssipalveluita sähköisessä muodossa.

Suurin osa fintech-yrityksistä toimii pankkisektorilla, pääomamarkkinoilla tai varainhoidon alueella. Ne keskittyvät usein tarjoamaan vain yhtä tiettyä palvelua joko suoraan asiakkaille tai rahoitusalan toimiville yrityksille. Fintech-yritykset saattavat tuottaa jo olemassa olevan palvelun uudella tavalla tai kustannustehokkaammin. Toiminta on kuitenkin jatkuvassa muutoksessa ja yritykset kehittävät säännöllisesti uusia palvelukonsepteja ja toimintamalleja.

Fintech-yritykset ovat vielä varsin pieniä, jos niitä verrataan perinteisiin rahoitusalan toimijoihin. Liiketoiminta on kuitenkin kasvanut viime vuosina erittäin nopeasti ja investoinnit alan yrityksiin ovat lisääntyneet vauhdilla.

Perinteisen pankkiliiketoiminnan alueella fintech-yritykset tarjoavat erityisesti maksamiseen ja sijoittamiseen liittyviä palveluita. Mobiililaitteiden yleistymisen myötä mobiilimaksamista helpottavat erilaiset sovellukset ja digitaaliset lompakot. Ne mahdollistavat ja nopeuttavat maksamista, joka ei ole sidottu tiettyyn aikaan tai paikkaan. Lisäksi tuotteiden ja ostosten maksaminen on nykyisin mahdollista muun muassa Amazonin, PayPalin ja Googlen tarjoamien palveluiden kautta.

Sijoittamisen ja investointien alueella vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen ja joukkorahoituksen suosio on kasvussa. Fintech-yritykset tarjoavat tarkoitukseen erikoistuneita verkkosivustoja, joiden kautta rahoitusta tarvitsevat voivat esitellä hankkeitaan ja projektejaan. Sivustojen kautta yksityiset ja institutionaaliset sijoittajat voivat suoraan sijoittaa valitsemiinsa kohteisiin. Ajatuksena on usein kerätä suhteellisen pieniä summia esimerkiksi lahjoituksena, lainana tai sijoituksena suurelta joukolta ihmisiä halutun rahoitussumman kokoamiseksi. Sijoituksille saatu vastike tai tuotto riippuu projektin luonteesta. Sijoitusten tuotto on suurempien riskien takia usein tavallista korkeampi.

Cambridgen yliopiston tekemän tutkimuksen mukaan joukkorahoituksen kautta kanavoitiin Euroopassa noin kolme miljardia euroa vuonna 2014. Rahoitusta keräsivät muun muassa taiteilijat, pienet ja keski-suuret yritykset, siemen- ja kasvuyritykset, hyväntekeväisyshankkeet ja uusiutuvaan energiaan suuntautuvat projektit. Toiminta on suurinta Britanniassa, jossa liiketoiminnan volyyymi oli noin 2,3 miljardia euroa. Toiminnan kasvu oli puolestaan suurinta Ranskassa, Saksassa, Espanjassa, Hollannissa ja Pohjoismaissa. Suomessa vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen volyymiksi arvioitiin noin 17 miljoonaa euroa. Joukkorahoituksen välittäjiä on Suomessa arvioitu olevan 13 kappaletta.

Fintech-yritykset tarjoavat kuluttajille ja yrityksille myös arvopapereiden kaupankäyntiin sekä sijoitus- ja varainhoitoon liittyviä palveluita. Kaupankäyntiä ja sijoitusportfolioiden hallintaa varten tarjotaan erilaisia käyttöliittymiä. Asiakkaat voivat käydä kauppaa suoraan markkinoilla eikä heidän tarvitse käyttää varainhoitopalvelua tarjoavia yrityksiä. Osa yrityksistä myös tarjoaa yksityisten sijoittajien käyttöön erilaisia tietopankkeja ja markkinadataa sijoituspäätösten teon tueksi.

Joitakin uusia palvelun tarjoajia on ilmaantunut myös vakuutussektorille. Asiakkailta on esimerkiksi mahdollista vertailla ja kilpailuttaa eri vakuutuksenantajia fintech-yrityksen tarjoaman verkkopalvelun avulla.

Asiakkaat siirtyvät käyttämään uusien yritysten palveluja edullisempien hintojen, uuden palvelukonseptin tai käyttäjäystävällisten tuotteiden ja palvelujen takia. Fintech-yritysten kustannukset ovat suhteellisen matalat, minkä lisäksi tietotekniikkaan ja digitalisaatioon perustuvat uudet palvelut ovat kustannustehokkaita. Nämä tekijät antavat uusille yrityksille kilpailuetua markkinoilla jo toimiviin yrityksiin nähden. Fintech-yritysten pääsyä markkinoille on myös helpottanut verkkoteknologioiden ja mobiililaitteiden lisääntynyt käyttö sekä transaktiokustannusten ja tietokonelaitteistojen laskeneet hinnat.

Rahoitussektori on uusille yrityksille houkutteleva, sillä useat finanssipalvelut ovat jo digitaalisessa muodossa ja asiakkaat ovat tottuneet asioimaan sähköisesti. Tarve paperipohjaisille asiakirjoille on pieni. Lisäksi tuotteita voidaan markkinoida ja myydä ilman henkilökohtaista kontaktia. Fintech-yritykset voivat myös hyödyntää esimerkiksi sosiaalisen median kautta keräämiään tietoja tuotteiden ja palveluiden kohdennetussa markkinoinnissa.

Pienuudestaan huolimatta fintech-yritykset kiristävät kilpailua eri liiketoiminta-alueilla. Ne valtaavat markkinoita korkeakatteisilta tuotesegmenteiltä asettumalla asiakkaan ja perinteisten rahoituslaitosten väliin. Lisääntyvä kilpailu kuitenkin hyödyttää kuluttajia ja kirittää perinteisiä rahoituslaitoksia. Jossain tapauksissa perinteiset rahoituslaitokset jo tekevät yhteistyötä fintech-yritysten kanssa tai ovat ostaneet ne osaksi omaa konserniaan.

Lähde: Cambridgen yliopisto (2015). Moving mainstream – The European alternative finance benchmark report.

Avainsanat

rahoitusmarkkinat